

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte : Nicolae Gordilă,

Judecători : Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun și Constantin Alerguș

judecând, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sîli, și avocatul Dumitru Pîrvan în interesele inculpatului Tomescu Gheorghe, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cimișlia din 07 noiembrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2014, în cauza penală în privința lui :

Tomescu Gheorghe, a.n. 15.09.1984 originar și domiciliat în satul Gradiște r-nul Cimișlia.

Termenul de examinare a cauzei fiind:

prima instanță :- 14.06.2013-07.11.2013;

instanța de apel: -13.01.2014-19.12.2014;

în instanța de recurs:- 08.04.2015- 12.05.2015 .

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 07 noiembrie 2013, Tomescu Gheorghe a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 324 alin.(2) lit. c) Cod penal, la 5 (cinci) ani închisoare cu amendă în mărime de 1000 unități convenționale și privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe termen de 3 (trei) ani;

- în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale și privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe termen de 2 (doi) ani.

În baza art. 84 Cod penal, s-a stabilit pedeapsa definitivă lui Tomescu Gheorghe, pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor aplicate, de 5 (cinci) ani închisoare cu amendă în mărime de 1150 unități convenționale, ce constituie 23 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe termen de trei ani.

În baza art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe termen de probă de 2 (doi) ani.

2. Pentru pronunțarea sentinței instanța de fond a reținut că, Tomescu Gheorghe, în luna ianuarie 2011, având funcția de ofițer operativ de sector al CPR

Cimișlia, fiind persoană publică, avînd scopul primirii ilicite a bunurilor ce nu i se cuvin, sub pretextul de a transmite victimei banii, a extorcat și a primit de la locuitorii s. Porumbei, r-nul Cimișlia, Aman Octavian, Aman Nicolae și Baraghin Ion, bani ce nu i se cuvin în sumă de 3 000 lei, cu scopul de a nu-i atrage pe ultimii la răspundere pentru faptul maltratării locuitorului s. Porumbrei, Ciorbă Vasile. Prelungind acțiunile sale criminale, Tomescu Gheorghe, în perioada de 18 noiembrie 2011 – 22 decembrie 2011, deținînd funcția de ofițer operativ de sector al CPR Cimișlia, fiind persoană publică, avînd scopul primirii ilicite a bunurilor ce nu i se cuvin, a extorcat de la locuitorul s. Porumbrei, r-nul Cimișlia, Aman Octavian, bani ce nu i se cuvin în sumă de 2 000 lei, pentru a nu-l atrage pe ultimul la răspundere contravențională pentru conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate.

Tomescu Gheorghe, la 13 ianuarie 2011, deținînd funcția de ofițer operativ de sector al CPR Cimișlia, fiind persoană publică, conștientizînd caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, din interes material, cu scopul de a primi bani ce nu i se cuvin de la Aman Octavian, Aman Nicolae și Baraghin Ivan, a făcut înscrisuri a unor date vădit false în documente oficiale și anume a întocmit în lipsa lor procese-verbale privind comiterea de către numiți a contravenției prevăzute la art. 78 alin.3 CC al RM, fără a-i informa despre acest fapt și fără a le prezenta copiile proceselor verbale, iar ulterior, în luna februarie 2012, din interes personal și anume pentru a ascunde faptul falsificărilor proceselor verbale menționate, din motivul că procesele contravenționale au fost solicitate de către Judecătoria Cimișlia, în procesul verbal cu seria și nr. MAI 01147568 cu privire la contravenție, întocmite pe numele lui Aman Octavian, în procesul verbal cu seria și nr. MAI 01147569 pe numele lui Baraghin Ivan și în procesul verbal cu seria și nr. MAI 01147567 pe numele lui Amanu Nicolae, a efectuat înscrisuri cu conținutul ”Refuză” în rubricile ”semnătura persoanei în a cărei privință s-a întocmit procesul verbal”. ”Permis provizoriu am primit și confirm prin semnătură” și ” am luat cunoștință de contravenția imputată...pentru ce semnez”, precum și înscrisuri cu conținutul ”art. 78 alin.2 CC al RM,, în rubrica ”pentru care este prevăzută sancțiunea în”.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către procuror și inculpatul Tomescu Gheorghe.

3.1. În apelul său, procurorul Valerian Botezatu, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul Tomescu Gheorghe să fie condamnat:

- în baza art. 324 alin. (2) lit. c) Cod Penal, la 6 (șase) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a activa în organele ocrotirii normelor de drept pe un termen de 4 (patru) ani.

- în baza art. 332 alin. (1) Cod Penal, la 1(un) an închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a activa în organele ocrotirii normelor de drept pe un termen de 2 (doi) ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, a-i stabilită lui Tomescu Gheorghe pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, 6 (șase) ani și 6 (șase) luni închisoare, amendă în mărime de 1 500 unități convenționale și privarea de dreptul de a activa în organele de drept pe un termen de 5 (cinci) ani.

În motivarea apelului a invocat că:

- instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că infracțiunile au fost comise de către inculpat din interes personal și material. La individualizarea pedepsei instanța de judecată nu a luat în considerație comportamentul lui Tomescu Gheorghe în cadrul cercetării cauzei, coparticiparea lui la descoperirea infracțiunilor. La urmărirea penală și în instanța de judecată, inculpatul nu și-a recunoscut vina declarând instanței că nu a estorcat și nu a primit careva bunuri de la părțile vătămate;

- instanța urma să dea o apreciere critică declarațiilor inculpatului, deoarece acesta potrivit statutului său procesual nu poartă răspundere pentru declarații mincinoase, iar declarațiile lui sunt o modalitate de a evita răspunderea penală. Declarațiile inculpatului sunt contradictorii cu probele administrate în cadrul urmăririi penale, examinate în ședința judiciară și care au fost admise de către instanță.

3.2. În apelul său, inculpatul Tomescu Gheorghe, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

În susținerea apelului a invocat că:

- învinuirea este bazată pe declarațiile cet. Aman Octavian, Baraghin Ivan și a martorului Țurcan Vladimir, persoane care se află în conflict cu inculpatul, dorind să-l destituie din funcția care o deține, fapt ce se confirmă prin declarațiile martorilor Carablud Ecaterina și Bitcă Timofei;

- nu a solicitat de la nimeni nici un leu, nici de la rudele părților vătămate nici de la alte persoane;

- convorbirile telefonice de pe disc, nu îi aparțin, acestea sunt niște falsificări telefonice care pot fi montate de alte persoane nefiind autorizate de către instanța de judecată și nu au nici o putere probantă;

- instanței de judecată au dat declarații și colaboratorii de poliție care au confirmat temeinicia declarațiilor sale și faptul că el nu a comis infracțiunea de care este învinuit;

- nu este vinovat nici de faptul falsului în acte publice, deoarece orice persoană terță din IP Cimișlia a avut posibilitatea de a elibera copia procesului contravențional în care lipsesc înscrisurile cu conținut ”Refuză” în rubricile corespunzătoare, înscrisurile puteau fi ascunse și xeroxate, lucru ce putea fi făcut și de către părțile vătămate;

- urmează a fi achitat, deoarece deja a fost sancționat disciplinar cu mustrare aspră pentru cele învinuite;

- este caracterizat pozitiv, antecedente penale nu are, organele de drept nu dețin materiale compromițătoare în adresa sa, este căsătorit, are la întreținere un copil minor, nu întrebuințează băuturi alcoolice și nu se află la evidența medicului narcolog – psihiatru.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2014 au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate și menținută sentința fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a invocat că: „ *instanța de fond la baza sentinței de condamnare a pus următoarele probe, care au fost verificate și în cadrul ședinței de apel :*

- *declarațiile părții vătămate Aman Octavian;*
- *declarațiile părții vătămate Baraghin Ivan;*
- *declarațiile martorului Țurcanu Vladimir;*
- *declarațiile martorului Onu Alexandru;*
- *declarațiile martorului Lupu Alexandru;*
- *declarațiile martorului Percic Mihail;*
- *declarațiile martorului Banov Victor;*
- *declarațiile martorului Bîtcă Timofei;*
- *declarațiile martorului Carablut Ecaterina;*

Materialele dosarului :

- *proces-verbal de examinare a obiectelor din 09 aprilie 2013, unde a fost examinat dosarul civil nr. 2-245/11, (f.d.9-14 Vol.III);*

- *copia procesului-verbal cu privire la contravenție, întocmit la 13 ianuarie 2011 de agentul constatator Tomescu Gheorghe în privința lui Amanu Octavian, (f.d.17 Vol.III);*

- *copia procesului-verbal cu privire la contravenție, întocmit la 13 ianuarie 2011 de agentul constatator Tomescu Gheorghe în privința lui Amanu Nicolae, (f.d.18 Vol.III);*

- *copia procesului-verbal cu privire la contravenție, întocmit la 13 ianuarie 2011 de agentul constatator Tomescu Gheorghe în privința lui Baraghin Ivan, (f.d. 19 Vol.III);*

- *copia procesului-verbal al ședinței de judecată din 03 octombrie 2011, pe cauza civilă c-pr.2.245/11, (f.d.20 Vol.III);*

- *proces-verbal de ridicare din 26 aprilie 2013 a proceselor-verbale, (f.d.47 Vol.III);*

- *proces-verbal de ridicare din 26 aprilie 2013 a dosarelor contravenționale, (f.d.49 Vol.III);*

- *raport de expertiză complexă: grafoscopică și tehnică a documentelor nr. 924, 925 din 31 mai 2013, (f.d.55-63 Vol.III)”.*

Judecînd apelul, Curtea a concluzionat că apelurile declarate sunt nefondate și urmează a fi respinse, deoarece din materialele cauzei, rezultă că instanța de fond a făcut o justă încadrare juridică a acțiunilor inculpatului Tomescu Gheorghe în baza probelor administrate de ancheta penală și verificate în ședința judiciară. Totodată, instanța de fond just a decis în privința măsurii de pedeapsă stabilită inculpatului Tomescu Gheorghe, ținînd cont de circumstanțele stabilite în cauză.

În ședința Curții de Apel Chișinău din data de 19.12.2014, la demersul avocatului a fost invitat și audiat martorul *Țurcanu Pavel Dumitru*, declarațiile căruia instanța de apel le-a considerat că fiind date cu scopul de a duce în eroare Curtea de Apel și să confirme versiunea de autoapărare și evitare a măsurii de pedeapsă aplicată inculpatului.

Deasemenea, a invocat instanța de apel că, acest martor a dat depoziții în cadrul instanței de fond, fiind sub jurământ. Declarațiile lui coroborează cu depozițiile părții vătămate Aman O. și martorul Banov V., care au confirmat că Tomescu Gheorghe i-a cerut lui Țurcanu 2 000 lei pentru a nu-l atrage la răspundere contravențională, în perioada de referință, motiv pentru care Curtea a analizat critic declarațiile lui Țurcanu date în ședința Curții de Apel și le-a exclus ca posibilă probă.

Toate probele expuse în textul sentinței confirmă acuzația adusă lui Tomescu și Curtea nu a avut temei pentru admiterea apelului inculpatului și achitarea lui.

Nu a avut temei Curtea nici pentru admiterea apelului declarat de către acuzatorul de stat, care solicită înăsprirea pedepsei în privința inculpatului Tomescu Gheorghe, deoarece inculpatul Tomescu este fără antecedente penale, are la întreținere un copil minor, pînă la comiterea faptei imputate s-a caracterizat pozitiv, de aceea, a considerat că instanța de fond i-a aplicat o pedeapsă eficientă și echitabilă pentru atingerea scopului legii și reeducarea inculpatului.

5. Hotărârile enunțate se contestă cu recursuri ordinare de către procuror și avocatul Dumitru Pîrvan în interesele inculpatului Tomescu Gheorghe.

5.1. *Procurorul*, prin recursul ordinar declarat, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului indică că la individualizarea pedepsei, instanța de apel a ignorat prevederile art.61 și 75 Cod penal și nu și-a motivat pe deplin concluzia de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, greșit concluzionînd că corectarea inculpatului este posibilă fără a fi izolat de societate.

5.2. *Avocatul Dumitru Pîrvan în interesele inculpatului Tomescu Gheorghe*, prin recursul ordinar declarat, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor adoptate la caz, cu rejudecarea și pronunțarea unei noi hotărîri prin care inculpatul Tomescu Gheorghe să fie achitat.

În susținerea recursului invocă că:

- instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în apel și anume:” *nu a solicitat de la nimeni nici un leu, nici de la rudele părților vătămate nici de la alte persoane; convorbirile telefonice de pe disc, nu îi aparțin, acestea sunt niște falsificări telefonice care pot fi montate de alte persoane, convorbirile nefiind autorizate de către instanța de judecată și nu au nici o dovadă probantă; instanței de judecată au dat declarații și colaboratorii de poliție care au confirmat temeinicia declarațiilor sale și faptul că el nu a comis infracțiunea de care este învinuit; nu este vinovat nici de faptul falsului în acte publice, deoarece orice persoană terță din IP Cimișlia a avut posibilitatea de a elibera copia procesului contravențional în care lipsesc înscrisurile*

cu conținut "Refuză" în rubricile corespunzătoare, înscrisurile puteau fi ascunse și xeroxate, lucru ce putea fi făcut și de către părțile vătămate;

- atât instanța de fond și cea de apel a luat ca bază numai declarațiile părților vătămate, iar declarațiile inculpatului Tomescu Gheorghe și a martorilor Onu Al., Lupu Al., Bîtcă Timofei, Carabulat Ecaterina și Țurcan Pavel nu le-o dat nici o apreciere juridică, nu au fost luate în considerație;

- în instanța de apel apărarea a solicitat să fie interogați în calitate de martori fostul primar și actualul primar care dispuneau de informații importante în favoarea inculpatului Tomescu Gh., însă, când ambii primari sau prezentat în instanța de apel, ședința a fost amînată din motiv că nu sau prezentat părțile vătămate, în alte ședințe fostul primar a nimerit în spital, iar actualul primar nu a avut posibilitate să se prezinte;

- partea vătămată Baraghin Ivan a dorit să dea declarații precum că la rugămintea lui Aman Octavian și Țurcan Vl. el a dat declarații incorecte și dorește să declare cum a fost în realitate fabricate declarațiile împotriva polițistul de sector Tomescu Gh., dar se teme să nu fie tras la răspundere penală;

- instanțele nu au luat în considerație faptul că martorul Țurcan Vladimir, se află în conflict cu inculpatul, dorind să-l destituie din funcția care o deține, bazîndu-și învinuirea pe declarațiile acestuia și ignorînd declarațiile martorilor Bîtcă Timofei, Carablut Ecaterina;

- instanța de apel greșit a interpretat declarațiile martorului Țurcan Pavel, deoarece el declarații în instanța de fond nu a dat;

- în materialele dosarului figurează și partea vătămată Amon Nicolae, care într-un fel a transmis lui Tomescu Gh. suma de 4000 lei pentru aceia, că el să rezolve problema cu bătaia cet. Ciorba Vasile. Aman Nicolae în instanța de fond cum și în Curtea de Apel n-a fost interogat.

6. Judecînd recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează asupra admiterii recursurilor declarate din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel, inclusiv și în temeiul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La chestiuni de fapt se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate.

Instanța de recurs atestă că, recurenții critică decizia recurată invocând, temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În speță, Colegiul constată prezența evidentelor erori de drept invocate de recurenți, și în argumentarea poziției sale va purcede la verificarea deciziei adoptată pe caz.

În primul rând, potrivit art. 24 alin. (3), 101 alin. (1), (4), 314, 315, 336 alin. (3) pct. 6 384 alin. (3), (4), 419 Cod de procedură penală rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță; procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă consemnarea tuturor acțiunilor instanței în ordinea în care ele s-au desfășurat documentele și alte probe care au fost cercetate în ședința de judecată; instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele administrate; părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură; sentința instanței de judecată trebuie să fie legală; instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată; fiecare probă urmează să fie apreciată din punctul de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor.

Conform p. 22.2. din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel” cu modificările ulterioare, care stipulează că: „... *în decizie se expune concluzia generală a instanței pe marginea apelului și temeiurile de fapt și de drept, motivele adoptării soluției respective. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor indicate în apel. Nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului. În cazul când instanța de apel, la cererea părților, a administrat probe noi, ea urmează să le descrie în textul deciziei, cu aprecierea lor. Dacă instanța*

de apel admite apelul cu rejudecarea cauzei, decizia trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe. În partea descriptivă decizia trebuie să corespundă tuturor cerințelor art. 394 Cod de procedură penală”.

Lecturînd textul apelurilor declarate în coraport cu partea descriptivă a deciziei instanței de apel, se constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel, astfel, instanța de apel nu a descris fondul apelului și nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apeluri ci, doar a transcris în ordine cronologică probele care au fost puse la baza sentinței de condamnare, și printr-o frază generală a invocat: *„Judecînd apelul dat, Curtea a concluzionat că apelurile declarate sunt nefondate și urmează a fi respinse, deoarece din materialele cauzei, rezultă că instanța de fond a făcut o justă încadrare juridică a acțiunilor inculpatului Tomescu Gheorghe în baza probelor administrate de ancheta penală și verificate în ședința judiciară. Totodată, instanța de fond just a decis în privința măsurii de pedeapsă stabilită inculpatului Tomescu Gheorghe, ținînd cont de circumstanțele stabilite în cauză.”*

Instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținînd poziția instanței de fond în ce privește aprecierea probelor, acceptînd niște concluzii de ordin general.

În cazul dat, instanța de apel urma să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și menționate în cererile de apel, în baza evaluării proprii, juste, a probelor administrate în cursul urmăririi penale, a celor readministrare în condiții de oralitate, nemijlocire și contradictorialitate la etapa cercetării judecătorești și a celor administrate, cu respectarea dreptului la apărare al părților, în această fază procesuală, și ca urmare să rețină corect starea de fapt, vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptelor comise de către acesta.

Prin urmare, Colegiul lărgit constată că instanța de apel a argumentat la general faptul că probele respective confirmă vinovăția inculpatului, fără să aprecieze fiecare probă în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității acesteia, contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Din conținutul deciziei rezultă că instanța de apel în cauza dată nu a respectat aceste stricte prevederi legale și nu a făcut analiza tuturor probelor prezentate în expunerea argumentelor sale, or soluția de respingere a apelurilor declarate este neargumentată și necorespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată atât a primei instanțe, cât și a celei de apel, în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, iar instanța de apel fără a se pronunța asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, a adoptat soluția contestată.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit menționează că, dacă instanța de apel a respins apelurile declarate, decizia trebuia să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărîrea respectivă, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe.

La fel, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul reține și faptul că textul apelurilor declarate, în raport cu recursurile declarate de aceiași autori, ultimele repetă și motivele apelurilor, dar concomitent mai reține și faptul, că în decizia instanței de apel cu adevărat nu și-au găsit reflectare răspunsul la toate motivele invocate în apelurile declarate descrise la **p.3.1-3.2** a prezentei decizii, or potrivit art.414 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În al doilea rînd, Colegiul reține că inculpatul fiind prezent în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, acesta nu a fost audiat conform prevederilor art. 337 Cod de procedură penală, mai mult ca atît declarațiile inculpatului date în cadrul instanței de fond nu au fost verificate în cadrul ședinței instanței de apel (f.d.221-227, V.3) și nici nu au fost redactate în decizia instanței de apel, or modalitatea de motivare a soluției în cauza dată, fără audierea inculpatului, părților vătămate, martorilor și analiza probelor pe care se bazează instanța de apel în decizia sa, denotă faptul că instanța de apel a pronunțat o soluție care conține o eroare de drept, deoarece o motivare a soluției trebuie să rezulte și dintr-o administrare legală a probelor.

În acest context, rezultă că instanța de apel a acționat ca și cum, avînd îndoieli cu privire la credibilitatea martorilor apărării, i-ar fi recuzat apriori, și a considerat satisfăcătoare constatarea primei instanțe, care s-a bazat în exclusivitate pe probele prezentate de către acuzare.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că instanța de apel, a încălcat principiul nemijlocirii și cel al egalității armelor, ultimul semnificînd tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procesului, fără ca una dintre ele să fie avantajată în raport cu cealaltă parte sau celelalte părți în proces, relevante în acest sens fiind pct.14.1.1 și pct.14.4 din Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel”, cu modificările introduse prin Hotărîrea Plenului nr.10 din 24 decembrie 2010.

Conform art. 315 Cod de procedură penală, procurorul, partea vătămată, apărătorul, inculpatul beneficiază de drepturi egale în fața instanței de judecată în ce privește administrarea probelor, participarea la cercetarea acestora și formularea cererilor și demersurilor.

Articolul 24 Cod de procedură penală garantează părților dreptul la un proces contradictoriu și prevede că părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor.

În al treilea rînd, instanța de recurs menționează că în cadrul instanței de apel a fost audiat un singur martor al apărării, *Țurcanu Pavel Dumitru* (f.d.219 V.3), care a declarat ” *că îl cunoaște pe Tomescu Gheorghe în calitate de polițist de sector și nu este în nici o relație cu el. Se aflau în curte la la Țurcanu Vladimir, unde Baraghin Ivan și Aman Octavian, au hotărît să îl învinuiască pe Tomescu Gheorghe că le-ar fi cerut bani. Nu cunoaște dacă Țurcanu Vladimir ar fi strîns semnături de la oamenii din sat pentru a-l scoate din funcție pe Tomescu Gh. Înțelegerea dintre Aman Octavian și Baraghin Ivan a avut loc înainte de începerea urmăririi penale. Tomescu Gheorghe nu lua mită, de aceea Aman și Baraghin au complotat împotriva lui.*”. Instanța de apel a apreciat critic aceste declarații și le-a exclus ca probe, motivînd că „...martorul menționat a dat declarații în instanța de fond și declarațiile acestuia coroborează cu declarațiile părții vătămate Aman O. și martorul Banov V., care au confirmat că Tomescu Gheorghe i-a cerut lui Țurcanu 2 000 lei pentru a nu-l atrage la răspundere contravențională.”

La cele menționate supra, instanța de recurs, reiterează că alegațiile instanței de apel referitor la declarațiile martorului Țurcanu Pavel Dumitru au fost greșit interpretate, deoarece martorul menționat nu a fost audiat în cadrul instanței de fond, iar instanța de apel a analizat aceste declarații, confundîndu-le cu declarațiile martorului Țurcanu Vladimir care a fost audiat în instanța de fond.

Deasemenea, instanța de apel eronat a indicat că prin declarațiile martorului Țurcanu, părții vătămate Aman O. și martorul Banov V., s-a confirmat că Tomescu Gheorghe i-a cerut lui Țurcanu 2 000 lei, pentru a nu-l atrage la răspundere contravențională, deoarece în speță Tomescu Gheorghe se învinuiește că a extorcat bani ce nu i se cuvine în sumă de 2000 de lei de la Aman Octavian, pentru a nu-l trage pe ultimul la răspundere contravențională, dar nu de la Țurcanu Vladimir.

În al patrulea rînd, conform învinuirii aduse inculpatului Tomescu Gheorghe, ca parte vătămară figurează și Aram Nicolae, care în cadrul instanței de fond a fost audiat ca martor (f.d.111,113,114-116), însă declarațiile acestuia nu au fost apreciate și nici nu au fost redată în sentință, respectiv nefiind verificate și în cadrul apelului, deasemenea fiind lăsate fără apreciere or, Colegiul remarcă că de fapt nici nu este clară calitatea procesuală a lui Aram Nicolae.

În această ordine de idei, Colegiul penal menționează, că procedînd în asemenea mod, instanța de apel a ignorat prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală, a adoptat o hotărîre neîntemeiată, motiv pentru care decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, deoarece erorile enunțate nu pot fi corectate de către instanța de recurs în prezenta procedură, or instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

De asemenea, Colegiul consideră necesar de a atenționa, că motivarea soluției pronunțate de instanța de judecată constituie o îndatorire care înlătură orice aspect discreționar în realizarea justiției, acordînd părților din proces posibilitatea să-și

formeze convingerea cu privire la legalitatea și temeinicia soluției adoptate, iar instanțelor de recurs elementele necesare pentru exercitarea controlului judecătoresc. Motivarea hotărîrilor de către instanțele naționale constituie o obligație impusă acestora și prin prevederile art.6 din CEDO. Colegiul constată că, în cauză, instanța de apel nu și-a motivat decizia pronunțată, examinînd cauza penală cu abateri de la normele de procedură și neapreciind probele care urmau să fie cercetate sub toate aspectele.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa vinovăției inculpatului, în comiterea infracțiunilor imputate, ținînd cont de motivele expuse în pct. 6 al prezentei decizii și de motivele invocate în apeluri și în recursuri expuse în pct. 3.1.-3.2 și 5.1-5.2 al prezentei decizii, ca urmare să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sîli și avocatul Dumitru Pîrvan în interesele inculpatului Tomescu Gheorghe, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2014, în privința lui Tomescu Gheorghe, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată publicată la 02 iunie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Constantin Alerguș

